

Weryfikacja wyników prac geodezyjnych, cz. I

Obowiązek przekazywania

W wyniku wprowadzonych ponad dwa lata temu zmian w prawodawstwie doszło do odwrócenia obowiązującej wcześniej zasady. Poprzednio wszystkie wątpliwości związane z obowiązkiem przekazywania wyników prac geodezyjnych można było rozstrzygać na korzyść administracji geodezyjnej, aktualnie – na korzyść wykonawcy.

Grzegorz Ninard

Obowiązek przekazywania wyników prac geodezyjnych (w niniejszym artykule rozumie się przez to również prace kartograficzne) do organów administracji publicznej jest starszy od ustawy *Prawo geodezyjne i kartograficzne* z 17 maja 1989 r. (DzU z 2016 r., poz. 1629 zm.; dalej *Pgik*). W sposób jednoznaczny przewidziany był już dekretem z 13 czerwca 1956 r. *o państwowej służbie geodezyjnej i kartograficznej* (DzU nr 25, poz. 115 ze zm.): „Art. 9. 1. Wykonawca robót geodezyjnych i kartograficznych obowiązany jest (...) po wykonaniu robót przekazać sporządzone materiały właściwemu organowi państwowej służby geodezyjnej i kartograficznej”.

Mniej jednoznacznie, ale ustanowił taki obowiązek również dekret z 24 kwietnia 1952 r. *o państwowej służbie geodezyjnej i kartograficznej* (DzU nr 24, poz. 162):

„Art. 19. 1. *Mapy, plany, opracowania graficzne, liczbowe oraz inne dokumenty geodezyjne, mające znaczenie dla mapy gospodarczej Państwa, podlegają przekazaniu do miejscowo właściwych składnic geodezyjnych*”.

Wcześniejsze regulacje prawne generalnie takiego obowiązku nie wprowadzały, przyjmując, że rezultaty tego typu prac wytwarzanych bezpośrednio przez organy publiczne lub na potrzeby publicznych są wystarczające dla potrzeb wykonywania zadań publicznych – zob. ustawę z 28 stycznia 1932 r. *w sprawie pomiarów Państwa* (DzU nr 19, poz. 125) oraz dekret z 30 marca 1945 r. *o pomiarach kraju i organizacji miernictwa* (DzU nr 11, poz. 58 ze zm.).

Pgik od początku zawierało regulację dotyczącą obowiązku przekazywania wyników prac geodezyjnych do organów administracji publicznej. Zgodnie z art. 12 (w brzmieniu obowiązującym do 10 lipca 2014 r.) wykonawca prac geodezyjnych i kartograficznych był obowiązany, po ich wykonaniu, przekazać powstałe materiały lub informacje o tych materiałach do państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego (dalej *PZGiK*).

• Przekazywanie po nowemu

Po nowelizacji *Pgik* ustawą z 5 czerwca 2014 r. *o zmianie ustawy Prawo geodezyjne i kartograficzne oraz ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji* (DzU poz. 897) obowiązek ten sformułowany został w art. 12a. Stanowi on w ust. 1, że wykonawca prac geodezyjnych lub prac kartograficznych zawiadamia organ Służby Geodezyjnej i Kartograficznej (dalej *SGiK*), do którego zostały zgłoszone prace geodezyjne lub prace kartograficzne, o zakończeniu tych prac, przekazując:

1) zbiory nowych, zmodyfikowanych lub zweryfikowanych danych, które należą do zakresu informacyjnego baz danych, o których mowa w art. 4 ust. 1a pkt 1-5 i 8-10 oraz ust. 1b;

2) dokumenty wymagane przepisami wydanymi na podstawie art. 19 ust. 1 pkt 11 lub ich uwierzytelnione kopie.

Natomiast zgodnie z ust. 2 wykonawca prac geodezyjnych lub prac kartograficznych przekazuje właściwemu organowi Służby Geodezyjnej i Kartograficznej wyniki wykonanych na zamówienie podmiotów publicznych, o których mowa w art. 2 ust. 1 ustawy z 17 lutego 2005 r. *o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne* (DzU z 2014 r. poz. 1114), lub wykona-

nych na zamówienie podmiotu, któremu podmiot publiczny powierzył lub zlecił realizację zadania publicznego, i sfinansowanych ze środków publicznych następujących prac geodezyjnych lub prac kartograficznych:

- 1) zobrażeń lotniczych;
- 2) ortofotomapy wraz z wykorzystanymi do jej opracowania zbiorami danych geodezyjnych i fotogrametrycznych;
- 3) numerycznego modelu terenu wraz z wykorzystanymi do opracowania tego modelu zbiorami danych geodezyjnych i fotogrametrycznych.

Przekazaniu do właściwego organu *SGiK* podlegają więc:

1) zbiory nowych, zmodyfikowanych lub zweryfikowanych danych, które należą do zakresu informacyjnego baz danych:

- a) państwowego rejestru podstawowych osnów geodezyjnych, grawimetrycznych i magnetycznych,

Tekstem o obowiązku przekazywania wyników prac geodezyjnych rozpoczynamy publikację serii artykułów przybliżających zmiany w zakresie weryfikacji wyników prac geodezyjnych wprowadzone nowelizacją ustawy *Prawo geodezyjne i kartograficzne* obowiązującej od 12 lipca 2014 r. Procedura weryfikacji została w nowych przepisach znacząco rozbudowana. Zdaniem prawnika Grzegorza Ninarda nie było to dobrym pomysłem, bo wydłużyło tę procedurę, a organy *SGiK* obciążyło dodatkowymi obowiązkami. Zanim ukształtuje się jednolita linia orzecznicza, czeka nas wiele sporów na linii administracja geodezyjna – wykonawstwo. Mamy nadzieję, że artykuły publikowane w *GEODECIE* przynajmniej część z rodzących się wątpliwości zawczasu wyjaśnią.

Redakcja

- b) ewidencji gruntów i budynków (katastru nieruchomości),
  - c) geodezyjnej ewidencji sieci uzbrojenia terenu,
  - d) państwowego rejestru granic i powierzchni jednostek podziałów terytorialnych kraju,
  - e) państwowego rejestru nazw geograficznych,
  - f) obiektów topograficznych o szczególności zapewniającej tworzenie standardowych opracowań kartograficznych w skalach 1:10 000-1:100 000, w tym kartograficznych opracowań numerycznego modelu rzeźby terenu,
  - g) obiektów ogólnogeograficznych o szczególności zapewniającej tworzenie standardowych opracowań kartograficznych w skalach 1:250 000 i mniejszych, w tym kartograficznych opracowań numerycznego modelu rzeźby terenu,
  - h) szczegółowych osnów geodezyjnych,
  - i) obiektów topograficznych o szczególności zapewniającej tworzenie standardowych opracowań kartograficznych w skalach 1:500-1:5000, zharmonizowane z bazami danych, o których mowa w art. 4 ust. 1a *Pgik* (dla terenów miast oraz zwartych zabudowanych i przeznaczonych pod zabudowę obszarów wiejskich);
- 2) oryginały lub uwierzytelnione kopie dokumentów wchodzących w skład operatu technicznego w rozumieniu § 71 rozporządzenia ministra spraw we-

kontroli państwowej i ochrony prawa, sądów, jednostek organizacyjnych prokuratury, a także jednostek samorządu terytorialnego i ich organów, jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych, funduszy celowych, samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej oraz spółek wykonujących działalność leczniczą w rozumieniu przepisów o działalności leczniczej, Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, Narodowego Funduszu Zdrowia, państwowych lub samorządowych osób prawnych utworzonych na podstawie odrębnych ustaw w celu realizacji zadań publicznych), lub wykonanych na zamówienie podmiotu, któremu podmiot publiczny powierzył lub zlecił realizację zadania publicznego, i sfinansowanych ze środków publicznych następujących prac geodezyjnych lub prac kartograficznych:

- a) zobrazowań lotniczych,
- b) ortofotomapy wraz z wykorzystanymi do jej opracowania zbiorami danych geodezyjnych i fotogrametrycznych,
- c) numerycznego modelu terenu wraz z wykorzystanymi do opracowania tego modelu zbiorami danych geodezyjnych i fotogrametrycznych.

Powyższy katalog ma charakter zamknięty, co oznacza, że dane lub materiały w nim niewymienione nie są objęte obowiązkiem przekazania ich do właściwego organu SGiK. Katalog, mimo że

są obiekty objęte ewidencją gruntów i budynków;

2) dotyczących zobrazowań lotniczych, ortofotomapy lub numerycznego modelu terenu, a także map tematycznych i specjalnych wykonywanych na zamówienie innych podmiotów niż podmioty, o których mowa w art. 2 ust. 1 i 2 ustawy o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne;

3) związanych z wytyczaniem obiektów budowlanych, jeżeli w okresie nie dłuższym niż 30 dni od dnia wytyczenia tych obiektów zostaną przekazane do zasobu dokumenty zawierające wyniki geodezyjnej inwentaryzacji wykonawczej tych obiektów.

Ratio legis każdego z przywołanych wyjątków jest odmienne. Tereny zamknięte, obejmujące obszary szczególnie chronione, nie podlegają normalnemu obrotowi prawnemu, w tym także w zakresie informacyjnym. Dokumentacja z pkt 3 stanowiłaby powielenie przekazywanych danych i materiałów w postaci inwentaryzacji powykonawczej obiektów budowlanych. W przypadku pkt 2 uznano, że materiały wytworzone na zlecenie podmiotów publicznych wystarczą do zasilenia zasobu.

• Bazy danych decydują

Warto zwrócić uwagę na sposób sformułowania obowiązku w pkt 1 powyższego katalogu (czyli w art. 12a ust. 1 pkt 1 *Pgik*). Dotyczy on zbiorów nowych, zmodyfikowanych lub zweryfikowanych danych, które **należą do zakresu informacyjnego baz danych**. Powyższa konstrukcja przepisu przesądza, że niezależnie od zdefiniowania zakresu prac geodezyjnych czy celu ich wykonania dla określenia, czy dane zbiory danych podlegają obowiązkowi przekazania, liczy się wyłącznie (i aż) to, czy dane te należą do zakresu informacyjnego określonej bazy danych wchodzącej w skład zasobu. Innymi słowy, zakres obowiązku przekazania danych definiowany jest zawsze poprzez zakres informacyjny poszczególnych baz danych PZGiK określony postanowieniami *Pgik* oraz następujących aktów prawnych odpowiednio dla:

1) państwowego rejestru podstawowych osnów geodezyjnych, grawimetrycznych i magnetycznych – rozdział 3 i 4 rozporządzenia ministra administracji i cyfryzacji z 14 lutego 2012 r. w sprawie osnów geodezyjnych, grawimetrycznych i magnetycznych (DzU poz. 352),

2) ewidencji gruntów i budynków (katastru nieruchomości) – rozporządzenie ministra rozwoju regionalnego i budownictwa z 29 marca 2001 r. w spra-

Niezależnie od zdefiniowania zakresu prac geodezyjnych czy celu ich wykonania dla określenia, czy dane zbiory danych podlegają obowiązkowi przekazania, liczy się wyłącznie (i aż) to, czy dane te należą do zakresu informacyjnego określonej bazy danych wchodzącej w skład zasobu.

wewnętrznych i administracji z 9 listopada 2011 r. w sprawie standardów technicznych wykonywania geodezyjnych pomiarów sytuacyjnych i wysokościowych oraz opracowywania i przekazywania wyników tych pomiarów do państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego (DzU nr 263, poz. 1572, dalej rozporządzenie ws. standardów);

3) wyniki wykonanych na zamówienie podmiotów publicznych (tj. organów administracji rządowej, organów

zamknięty, obejmuje jednak znaczącą większość danych i materiałów wytworzonych w wyniku prac geodezyjnych.

• Czego przekazywanie nie dotyczy

Względem powyższego katalogu *Pgik* wprowadza wyjątek sformułowany w art. 12c. Obowiązek przekazania wyników prac geodezyjnych do zasobu nie obejmuje prac:

1) dotyczących terenów zamkniętych, jeżeli przedmiotem tych prac nie

wie ewidencji gruntów i budynków (DzU z 2016 r., poz. 1034 ze zm.),

3) geodezyjnej ewidencji sieci uzbrojenia terenu – rozporządzenie ministra administracji i cyfryzacji z 21 października 2015 r. w sprawie powiatowej bazy GESUT i krajowej bazy GESUT (DzU poz. 1938),

4) państwowego rejestru granic i powierzchni jednostek podziałów terytorialnych kraju – rozporządzenie Rady Ministrów z 10 stycznia 2012 r. w sprawie państwowego rejestru granic i powierzchni jednostek podziałów terytorialnych kraju (DzU poz. 199),

5) państwowego rejestru nazw geograficznych – rozporządzenie ministra administracji i cyfryzacji z 14 lutego 2012 r. w sprawie państwowego rejestru nazw geograficznych (DzU z 2015 r., poz. 219),

6) obiektów topograficznych o szczególności zapewniającej tworzenie standardowych opracowań kartograficznych w skalach 1:10 000-1:100 000, w tym kartograficznych opracowań numerycznego modelu rzeźby terenu, oraz obiektów ogólnogeograficznych o szczególności zapewniającej tworzenie standardowych opracowań kartograficznych w skalach 1:250 000 i mniejszych, w tym kartograficznych opracowań numerycznego modelu rzeźby terenu – rozporządzenie ministra spraw wewnętrznych i administracji z 17 listopada 2011 r. w sprawie bazy danych obiektów topograficznych oraz bazy danych obiektów ogólnogeograficznych, a także standardowych opracowań kartograficznych (DzU nr 279, poz. 1642 ze zm.),

7) szczegółowych osnów geodezyjnych – jak w pkt 1,

8) obiektów topograficznych o szczególności zapewniającej tworzenie standardowych opracowań kartograficznych w skalach 1:500-1:5000, zharmonizowane z bazami danych, o których mowa w art. 4 ust. 1a *Pgik* (dla terenów miast oraz zwartych zabudowanych i przeznaczonych pod zabudowę obszarów wiejskich) – rozporządzenie ministra administracji i cyfryzacji z 2 listopada 2015 r. w sprawie bazy danych obiektów topograficznych oraz mapy zasadniczej (DzU poz. 2028).

Zakres materiałów (wyników) przekazywanych w związku z wykonywaniem:

- 1) zobrażeń lotniczych,
  - 2) ortofotomapy wraz z wykorzystanymi do jej opracowania zbiorami danych geodezyjnych i fotogrametrycznych,
  - 3) numerycznego modelu terenu wraz z wykorzystanymi do jego opracowania zbiorami danych geodezyjnych i fotogrametrycznych,
- określono w rozporządzeniu ministra

spraw wewnętrznych i administracji z 3 listopada 2011 r. w sprawie baz danych dotyczących zobrażeń lotniczych i satelitarnych oraz ortofotomapy i numerycznego modelu terenu (DzU nr 263, poz. 1571).

• Co wchodzi w skład operatu

Kłopot, i to poważny, jest za to z normatywnym określeniem zakresu materiałów wchodzących w skład operatu technicznego. Zgodnie z § 71 rozporządzenia ws. standardów całość dokumentacji zawierającej rezultaty geodezyjnych pomiarów sytuacyjnych i wysokościowych oraz wyniki opracowania tych pomiarów kompletuje się w postaci operatu technicznego i przekazuje się do PZGiK (ust. 1). W skład operatu technicznego wchodzi (ust. 2):

- 1) szkice polowe i dzienniki pomiarowe;
- 2) protokoły przyjęcia granic, protokoły ustalenia granic, kopie protokołów granicznych oraz aktów ugody, protokoły wznowienia znaków granicznych, protokoły wyznaczenia punktów granicznych;
- 3) dowody doręczeń zawiadomień i kopie doręczeń wezwań;
- 4) sprawozdanie techniczne;
- 5) dokumenty zawierające wyniki pomiaru, w tym kopie map do celów prawnych, kopie map do celów projektowych oraz opisy topograficzne punktów osnowy pomiarowej;

Konstrukcja legislacyjna ustępów 1 i 2 § 71 jest niespójna (o ile wręcz nie sprzeczna). W rozumieniu ust. 1 w skład operatu technicznego wchodzi całość dokumentacji zawierającej rezultaty geodezyjnych pomiarów sytuacyjnych i wysokościowych oraz wyniki opracowania tych pomiarów, natomiast w rozumieniu ust. 2 w skład operatu technicznego wchodzi wyłącznie wymienione *expressis verbis* rodzaje dokumentów. Sytuację można próbować ratować za pomocą pkt 8 ust. 2, tj. przepisu wskazującego na inne dokumenty lub ich uwierzytelnione kopie pozyskane i wykorzystane przez wykonawcę. Przepis ten problemu jednak nie rozwiązuje, bo dokument „pozyskany” nie jest dokumentem „wytworzonym”. Tym samym w świetle regulacji ust. 2 w zakres operatu technicznego nie będą wchodziły te materiały, które nie są wymienione w ust. 2, a zostały wytworzone przez wykonawcę w toku prac geodezyjnych. Wzajemna relacja ust. 1 i 2 § 71 przesądza, że ust. 1 zawiera klauzulę ogólną, która jest sprecyzowana w ust. 2.

• Nie ma operatu, nie ma obowiązku

Z kolei treść art. 12a ust. 1 *Pgik* stanowi, że materiały objęte obowiązkiem przekazania określone zostały wyłącznie w rozporządzeniu ws. standardów. Tym samym materiały z prac geodezyjnych, których obowiązek sporządzenia formułują inne akty wykonawcze do *Pgik*,

Z kolei treść art. 12a ust. 1 *Prawa geodezyjnego i kartograficznego* przesądza, że materiały objęte obowiązkiem przekazania określone zostały wyłącznie w rozporządzeniu w sprawie standardów.

6) pliki danych wygenerowane z roboczej bazy danych, o której mowa w § 63 ust. 1 pkt 2, i zapisane na nośniku informatycznym zgodnie ze schematami GML określonymi w przepisach wydanych odpowiednio na podstawie art. 19 ust. 1 pkt 6, 7, 9, 10 oraz art. 26 ust. 2 *Pgik* lub zapisane w innym formacie uzgodnionym między wykonawcą a organem prowadzącym PZGiK;

7) wykazy zmian danych ewidencyjnych;

8) inne dokumenty lub ich uwierzytelnione kopie pozyskane i wykorzystane przez wykonawcę;

9) spis dokumentów operatu technicznego.

a które nie wchodzi w skład operatu technicznego w rozumieniu § 71 rozporządzenia ws. standardów, obowiązkiem przekazania objęte nie są.

Przykładem takiej regulacji może być np. rozporządzenie ministra gospodarki przestrzennej i budownictwa z 21 lutego 1995 r. w sprawie rodzaju i zakresu opracowań geodezyjno-kartograficznych oraz czynności geodezyjnych obowiązujących w budownictwie (DzU nr 25, poz. 133). Określa ono rodzaje i zakres opracowań geodezyjno-kartograficznych i czynności geodezyjnych obowiązujących podczas projektowania, budowy, remontu i utrzymywania obiektów budowlanych, dla których jest wymagane

uzyskanie pozwolenia na budowę. Podstawą do jego wydania jest art. 43 ust. 4 ustawy z 7 lipca 1994 r. *Prawo budowlane* (DzU z 2016 r. poz. 290 z późn. zm.), a nie *Pgik*. Rozporządzenie to przewiduje m.in. sporządzenie:

- 1) projektu zagospodarowania działki lub terenu,
- 2) mapy jednostkowej,
- 3) opisu topograficznego w nawiązaniu do istniejących trwałych szczegółów sytuacyjnych,
- 4) mapy do celów projektowych,
- 5) szkiców tyczenia,
- 6) inwentaryzacji architektoniczno-budowlanej remontowanego obiektu,
- 7) dokumentacji: geodezyjnej obsługi budowy i montażu obiektu budowlanego, pomiarów przemieszczeń obiektu i jego podłoża oraz pomiarów odkształ-

troli położenia poszczególnych elementów obiektu budowlanego). Jednocześnie rozporządzenie to posługuje się pojęciem dokumentacji geodezyjno-kartograficznej jako dokumentacji sporządzonej w wyniku geodezyjnej inwentaryzacji powykonawczej (§ 20). I tylko taką dokumentację akt ten obejmuje obowiązkiem przekazania do ośrodka dokumentacji geodezyjnej i kartograficznej z zastrzeżeniem, że przekazanie następuje w formie i zakresie przewidzianym odrębnymi przepisami (§ 21 pkt 1). A to oznacza, że dokumentację geodezyjno-kartograficzną w rozumieniu cytowanego rozporządzenia przekazuje się do właściwego ośrodka w zakresie, w jakim odpowiada ona wymaganiom operatu technicznego w rozumieniu § 71 ust. 1 i 2 rozporządzenia ws. standardów.

powszechny obowiązek przekazywania wyników prac geodezyjnych, który został ograniczony regulacją § 13 rozporządzenia ministra rozwoju regionalnego i budownictwa z 16 lipca 2001 r. w sprawie zgłaszania prac geodezyjnych i kartograficznych, ewidencjonowania systemów i przechowywania kopii zabezpieczających bazy danych, a także ogólnych warunków umów o udostępnianie tych baz (DzU nr 78, poz. 837), zgodnie z którą obowiązkowi temu nie podlegały wyniki wymienionych w tym paragrafie rodzajów prac. Aktualnie obowiązkowi podlegają tylko te wyniki, które zostały w sposób pozytywny wskazane w cytowanych wyżej przepisach.

Można by się pokusić o dość daleko idące podsumowanie, że w wyniku ostatnich zmian w prawodawstwie doszło do odwrócenia obowiązującej wcześniej zasady. Poprzednio wszystkie wątpliwości dotyczące obowiązku przekazywania wyników prac geodezyjnych można było rozstrzygać na korzyść administracji geodezyjnej, aktualnie – na korzyść wykonawcy. Jeśli jakaś dana lub dokument nie jest *expressis verbis* wymieniony jako podlegający obowiązkowi przekazania, takiemu obowiązkowi nie podlega.

Obowiązek zawiadomienia właściwego organu przez wykonawcę prac geodezyjnych o ich zakończeniu i przekazania do tego organu zbiorów danych lub innych materiałów obwarowany został (tak samo jak przy zgłoszeniu prac geodezyjnych) sankcją karną. Zgodnie bowiem z art. 48 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 *Pgik*, kto wbrew przepisom art. 12 ust. 1 nie zgłasza prac geodezyjnych lub kartograficznych lub wbrew przepisom art. 12a nie przekazuje materiałów powstałych w wyniku prac geodezyjnych lub kartograficznych lub informacji o tych materiałach do zasobu – podlega karze grzywny. Orzekanie następuje na podstawie przepisów o postępowaniu w sprawach o wykroczenia.

Cdn.

Grzegorz Ninard

Radca prawny zatrudniony w Dolnośląskim Urzędzie Wojewódzkim we Wrocławiu

Tym samym materiały z prac geodezyjnych, których obowiązek sporządzenia formułują inne akty wykonawcze do *Pgik*, a które nie wchodzi w skład operatu technicznego w rozumieniu § 71 rozporządzenia ws. standardów, obowiązkiem przekazania objęte nie są.

ceń obiektu, geodezyjnej inwentaryzacji powykonawczej obiektów lub elementów obiektów, o których mowa w art. 43 ust. 3 *Prawa budowlanego*,

8) geodezyjnej inwentaryzacji powykonawczej (w celu zebrania aktualnych danych o przestrzennym rozmieszczeniu elementów zagospodarowania działki lub terenu).

Dokumenty te rozporządzenie obejmuje wspólnym pojęciem operatu geodezyjnego (zgodnie z § 19 ust. 1 operat geodezyjny wchodzący w skład dokumentacji budowy powinien zawierać dokumentację geodezyjną sporządzoną na poszczególnych etapach budowy, a w szczególności szkice tyczenia i kon-

Oczywiście co innego materiały, a co innego dane wynikające z prac geodezyjnych prowadzonych w związku procesem budowlanym. Dane te objęte są ogólnym obowiązkiem z art. 12a ust. 1, czyli przekazywane są, o ile mieszczą się w zakresie informacyjnym baz danych wskazanych w tym przepisie.

• Wątpliwości na korzyść wykonawcy

Porównując obecną i poprzednią regulację dotyczącą obowiązku przekazywania przez wykonawcę wyników prac geodezyjnych, można zaobserwować znaczącą zmianę w konstrukcji tego obowiązku. W poprzednim stanie prawnym art. 12 *Pgik* formułował tzw.

Pobierz z geoforum.pl